

eglutė

1982
LAPKRITYS

TURINYS

- 3 KIŠKIS GRYBAUJA, K. Jakubėnas
- 4 PASAKA APIE SEPTYNIAS KATES, E. Tošė
- 8 KĄ PADARĖ MEŠKIUKAS ŽALIUKAS II, J. Jankus
- 18 GALVOSŪKIAI
- 22 MĖSAEDŽIAI AUGALAI, D. Augienė
- 25 VAIKŲ KŪRYBA
- 29 DARBELIAI

PIEŠINIAI

1982 m. viršeliai Dianos Kizlauskienės.

Skyrių vinjetės — Zitos Sodeikienės

Kitos iliustracijos:

- K. Veselkos — 3
- D. Stančiūtės-Kuolienės — 8, 10, 11, 13, 15, 16, 17
- O. Mikailaitės — 5, 6, 7
- N. Banienės — 19
- J. Paukštienės — 26-28

REDAKCIJA

REDAKCIJA: vyr. redaktorė — ses. O. Mikailaitė, 57 Sylvan Ave., Toronto, Ont., Canada M6H 1G4

ADMINISTRACIJA: administratorė — Danguolė Sadūnaitė, Immaculate Conception Convent, Putnam, CT 06260

Gautąją medžiagą "Eglutės" redakcija taiso ir tvarko savo nuožiūra. Be redakcijos leidimo "Eglutėje" spausdintų rašinių bei piešinių kitur prašome nespausdinti.

STATEMENT OF OWNERSHIP:

"EGLUTĖ"—The Little Fir, Lithuanian magazine for children. Published monthly except July and August—10 issues annually. Subscription by mail \$7.00. Office of publication and general business offices at Immaculate Conception Convent, Rte 21, Putnam, CT 06260. The magazine is owned and published by the Sisters of The Immaculate Conception, Inc., whose headquarters are at the above address. The editor is Sister Ann Mikaila. The managing editor is Danguole Sealey. Both reside at the above address. Average paid circulation by mail for 1982 is 966 copies. Total printed 1,000. Balance for office use. Actual figures for November: net press run—980. Mail subscription—966. Left over—14.

KIŠKIS GRYBAUJA

K. Jakubėnas

**Kiškis vaikui:
— Kyku-kyku.
Pilnas miškas
Baravykų.**

**Baravyką
Kiškis rovē —
Baravykas
Jį pargriovė.**

**Kiškis griuvo
Palei mišką,
Susiplėšė
Kelnių kišką.**

**Kiškis griuvo,
Buvo juoko —
Klausk gegutės
Ir apuoko.**

PASAKA APIE SEPTYNIAS KATES

Emercijonas Tošė

Kartą išėjo pasivaikščioti septynios katės. Trys buvo baltos, trys juodos, o likusioji — raina.

Ėjo katės aukštai keldamos kojas. Jos labai mėgo taškytis, užtat jos žygiavo tiesiai per visas balas. Po kiek laiko, visos septynios katės jau atrodė vienodai. Visos buvo purvinos, dumblinos.

Eina jau septynios vienodos katės, o kur eina ten ir lieka daugybė pėdsakų. Kadangi kačių septynios, o kiekviena turi po keturias kojas, tai iš viso keturios ir keturios ir keturios ir keturios ir keturios ir dar keturios kojos. O visas sudėjus išeina dvidešimt aštuonios kojos. Tiek pat ir katpėdėlių. Daugybė.

Ėjo, ėjo septynios katės ir priėjo mašiną. Mašina nauja, švari — žiba, žvilga. Pirmoji katė atidarė duris, perėjo per mašiną ir išlipo per kitas duris. Ir antroji katė perėjo per mašiną ir išlipo per kitas duris. Visos katės tipu-tapu per mašiną ir išlipo per kitas duris. Mašinoj liko pilna katpėdėlių. Kad gražu katėms! Sušoko visos vidun ir prie kiekvienos pėdytės pripiešė po kotelį. Dabar mašinoj tiesėsi gėlyčių takelis.

Iš džiaugsmo katės net dainą užtraukė. Visos dainavo kiek galima garsiau. Ir kiekviena dainavo apie save:

— Aš katytė, aš raina, aš visų gražiausia! — miaukė rainoji.

— Aš katytė, aš juoda, aš visų gražiausia! — šaukė visos juodos katės.

— Aš katytė, aš balta, aš visų gražiausia! — kniaukė visos baltos katės.

Bedainuodamos jos gerokai įsilinksmino ir pradėjo šokinėti ratu: nuo priekinės sėdynės ant sėdynės atramos, nuo atramos ant užpakalinės sėdynės, paskui vėl ant atramos ir vėl ant priekinės sėdynės. Ir taip jos šokinėjo ir šokinėjo. Oi, koks triukšmas! Oi, kiek katpėdėlių visur.

Zujo, zujo katės, kol joms net kvapo pritrūko, o tada viena po kitos pliumpt pliumpt pliumpt, pliapt pliapt. . . sukrito ant užpakalinės sėdynės. Guli katės išsitiesusios. Net liežuviukai išlindę, taip pavargusios.

Po kiek laiko viena katė prašneko:

— Sesės katės, kokia šiandien diena? Ar šiandien turim būti geros ar negeros?

Iš karto atsimerkė visos katės. Sutūpė ratuku. Ėmė rimtai galvoti. Joms reikėjo atsimint, ar vakar jos buvo geros ar negeros. Mat, jos buvo pasidariusios tokią taisyklę: vieną dieną jos būna geros, o antrą — NEGEROS.

Galvojo katės, galvojo ir sugalvojo — jos vakar buvo geros, užtat šiandien galėjo būt negeros. Jos taip apsidžiaugė, kad iš to džiaugsmo viena kitai uodegą paspau-dė. Išdykaut joms daug geriau sekėsi, negu būt gerom.

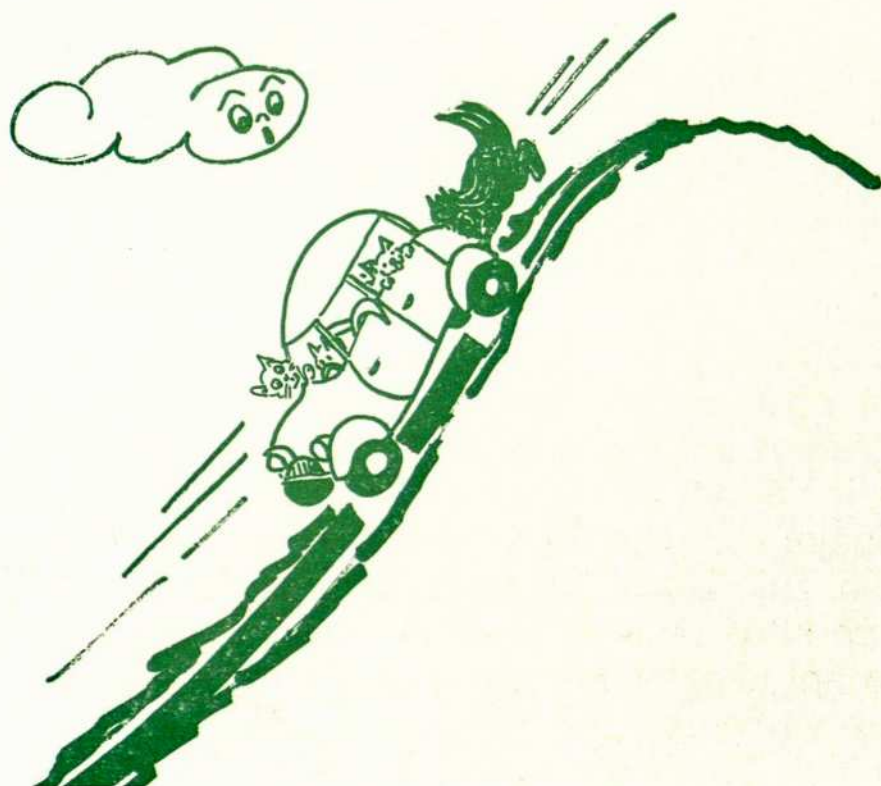
— Važiuokim pasivažinėti! Ir nepasiklauskim, ar ga-lim! — tuoj pasiūlė viena katė. Visos kitos tuoj pat sutiko.

— Aš vairuosiu, pasisiūlė rainoji katė.

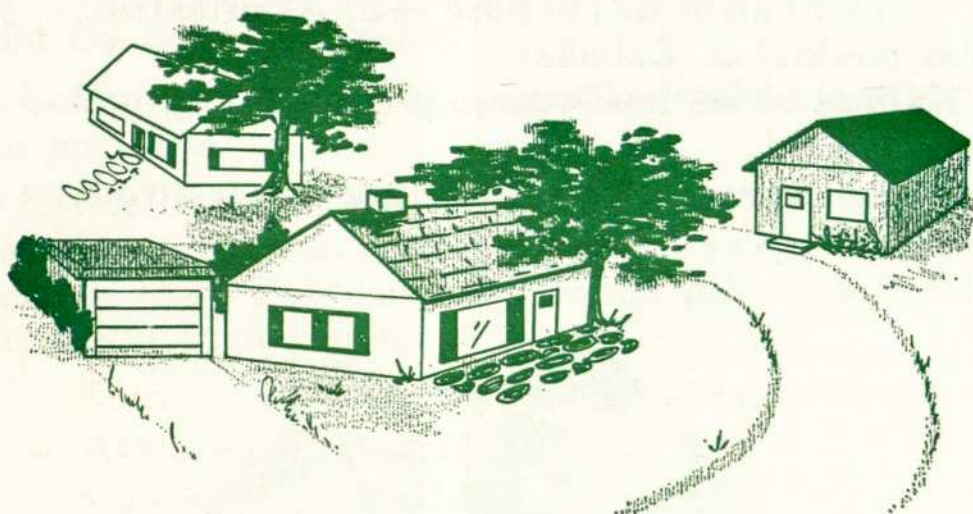
— Aš spausiu gazo pedalą, — pasisiūlė viena balta katė.

— Aš stumsiu mašiną, — nutarė viena juoda katė.

— Ir aš, ir aš. . . — Visos juodos katės norėjo mašiną stumt.

Liko dvi baltos katės be darbo. Pagaliau viena apsi-
ėmė pro langą stebėt kelią ir sakyt, kur važiuoti, o kita
balta katė sutiko nieko neveikt, sėdėt užpakalinėj sėdynėj
ir būt keleiviu.

Visos sušoko į vietas ir juodos katės ėmė mašiną
stumt. Vairuojanti katė atleido stabdį ir mašina lėtai ėmė
judėti į pakalnę. Juodosios katės stūmė smarkiau ir smar-
kiausiai. Po kiek laiko juodosios katės jau taip greit bėgo,
kad jų kojos malė kaip ratukai. O dar po kiek laiko ma-
šina jau taip greit lėkė kalnu žemyn, kad katės nė žemės
nesiekė. Jų šešios užpakalinės kojos ir trys uodegos ple-
vėsavo ore. Atrodė, kad prie mašinos užpakalio prikabin-
tos pailgos juodos vėliavėlės.

Nušvilpė mašina nuo kalno kaip viesulas... Iš toli
teko katėms namo grįžt.

Visos septynios katės pasivėlavo vakarienei. Visos bu-
vo nubaustos. Sekančią dieną visos turėjo tupėti tik na-
mie ir būti geros. Bet joms vistiek tą dieną būtų reikėję
būt gerom.

O apie suteptą mašiną ir apie pasivažinėjimą be lei-
dimo katės savo šeiminiškams nė neužsiminė. Nes, gi,
katės nemoka kalbėti žmonių kalba.

KĄ PADARĖ MEŠKIUKAS ŽALIUKAS

II

Jurgis Jankus

sutrumpinta ir pritaikyta "Eglutė"

— Juk tu mane ne į tą pusę veži! Aš užuodžiu, — prašneko meškiukas Žaliukas.

Katinas pirma nusišypsojo pro vieną ūsą, paskui pro kitą ir pasakė:

— Kelias lanku suka. Todėl tau taip ir atrodo.

Jie įvažiavo į mišką. Medžiai buvo dideli, šakoti. Šakos nulinkusios ligi pat žemės, o iš po šakų geltonos akys tik žiba, tik žiba.

Katinas sustojė. Prie automobilio pradėjo rinktis katinai. Uodegas aukštai iškėlusios ir kupras pastačiusios atėjo katės, o maži kačiukai bėgo, raudonais liežuvėliais minkštus snukučius laižydami.

— Ko sustojai? — paklausė Žaliukas. Jam rūpėjo, kodėl čia tiek daug kačių.

— Čia mano karalystė, — pasakė Katinas ir pabraukė koja per ūsus.

Katinai, katės ir kačiukai apspito automobilį ir nosis prispaudė prie langų. Aplinkui buvo tik nosys ir geltonos, žibančios akys. Žaliukas dar niekada nebuvo matęs tiek daug nosių ir tiek akių.

— Kam tos katės? — vėl paklausė meškiukas.

— Atėjo mūsų pasitikti.

— Man jų nereikia! Leisk man eiti!

Katinas susijuokė.

— Jei aš ir leisčiau, tai jos neleis.

— Kam mane čia atvežei? — pyko Žaliukas.

Katinas atsisuko į jį ir tarė:

— Pasakyk, kaip pats manai. Aldutė nukirpo kačių karaliui ūsą. Aplankė ją Liga, nubaudė. Ir mes dabar tave paleisim?!

— Bet aš jums nieko nepadariau! — teisinosi meškiukas.

— Ir mes tau nieko nedarysim. Tik palaikysime tave čia miške, kol Liga baigs Aldutę spausti. Tada galėsi eiti, kur norėsi.

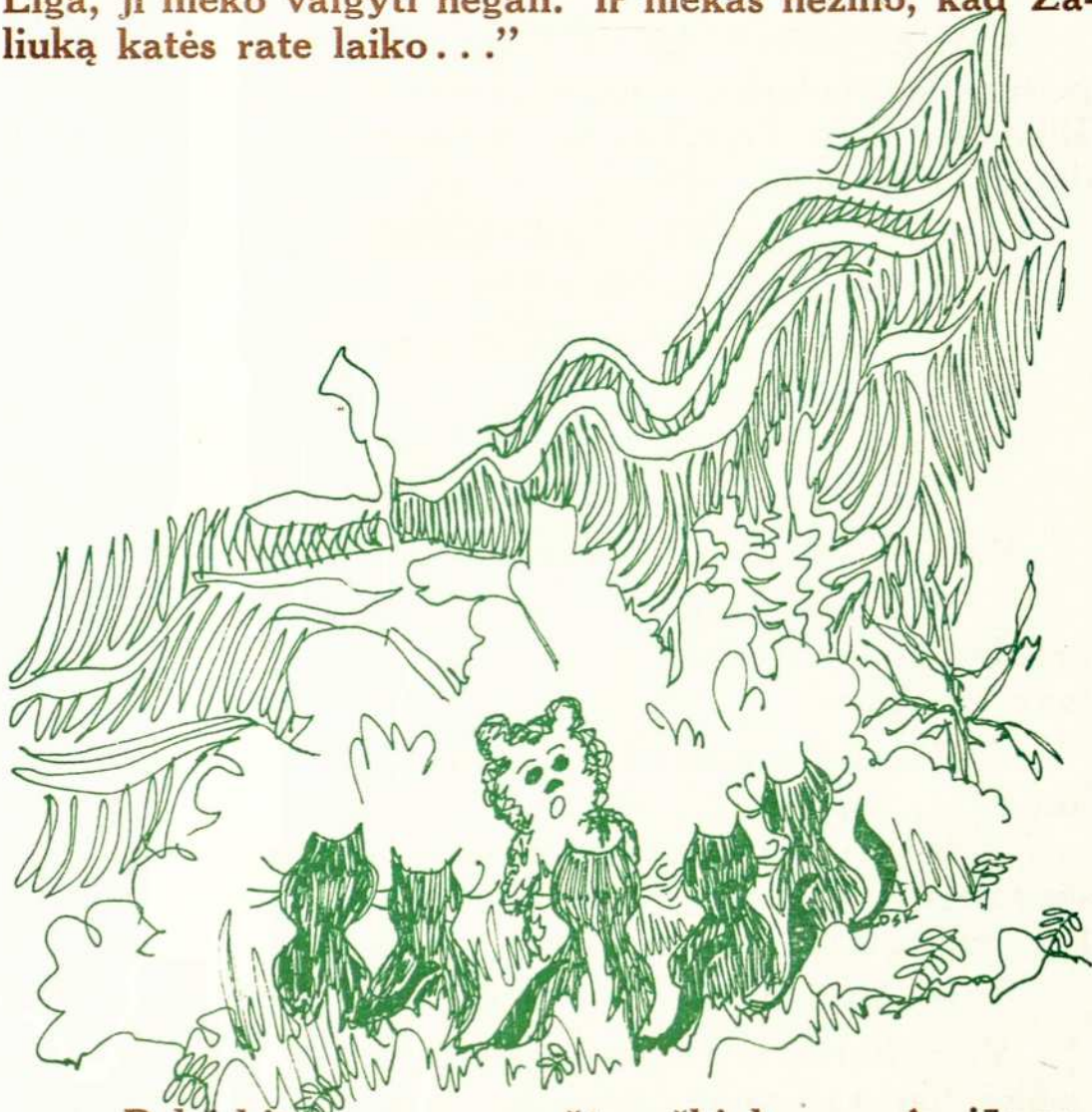
— Aš čia nebūsiu! — sušuko meškiukas.

Visos katės, ir visi katinai, ir visi kačiukai, kad susijuokė, kad susijuokė. Atrodė, jog miškas per pusę pliš.

— Išleisk jį čia. Mes norim iš arčiau pasižiūrėti. Norim pažaisti! — rėkė visos katės, katinai ir kačiukai.

Katinas atidarė automobilio duris ir išvedė Žaliuką į aikštę. Katės, katinai ir kačiukai susikibo uodegomis ir sudarė ratą. Žaliukas stovėjo rato vidury ir dairėsi. Jis pauostė orą. Šiltas, malonus kvapasėjo iš toli, toli. Jis buvo daug toliau, negu tada, kai uostė prie namų. Žaliukas suprato: Katinas jį nuvežė visiškai į kitą pusę.

Meškiukas galvojo: “Dabar senelė valgo vakarienę, kuri kvepia šiltu pienu ir medumi. O Aldutę spaudžia Liga, ji nieko valgyti negali. Ir niekas nežino, kad Žaliuką katės rate laiko...”

— Paleiskitė mane, — prašė meškiukas. — Ar jūs nežinote, kad Aldutė pavojuje? Ar jūs nežinote, kad aš esu nelaimingas?

— Ir mes nelaimingos, — pasakė viena katė. — Mūsų karaliui nukirpo vieną ūsą. Kas bus, jei Aldutė pasveiks ir visus ūsus jam nukirps? Kaip mes galėsime laimingai gyventi, kai mūsų karalius bus be ūsų?

Žaliukas pamatė, kad katės jo nepaleis. Jei būtų tik viena, ar dvi, galėtų pabėgti. Bet dabar — tokia daugybė!

Meškiukas galvojo: “Gal šiame miške bus meškų? Gal jos išgirs mažo meškiuko verksmą ir išvaduos jį?...”

Verkė ir verkė Žaliukas, o katės susigūžė prie žemės ir judino uodegų galiukus. Niekas negalėtų pasakyti, ką jos galvojo. Tik sykiu suplasnojo dideli sparnai, ir Žaliukas pasijuto esąs ore.

Visos katės, katinai ir kačiukai, kad pašoko, kad sukniaukė. Bet meškiuko pasiekti jos negalėjo. Jis jau buvo aukštai, aukštai virš jų galvų.

Meškiukas negalėjo pasakyti, kas jį neša. Jis tik juto, kad iš abiejų pusių spaudžia stiprios kojos. Juto, kad kyla aukštyn, aukštyn pro šakas, pro medžių viršūnes. Paskui pradėjo leistis žemyn, ir Žaliukas atsidūrė tamsioj, tamsioj skylėj. Ten kažkas krutėjo ir cypsėjo.

— Ką man darysi? — paklausė Žaliukas.

— Nieko, — atsakė ramus balsas ir išiebė žiburį.

Meškiukas apsidairė, pasitrynė akis ir vėl apsidairė. Jis buvo didelėje drevėje. Lizde tupėjo trys pilki paukščiai — negražūs, didelėm galvom, išverstakiai. Angoje stovėjo pelėda ir žiūrėjo labai liūdnom, geltonom akim.

— Ką man darysi? — dar sykį paklausė Žaliukas.

— Nieko. Aš tik bijau, kad niekas mano vaikų nenukriaustų. Vakar žmogus nušovė mano vyrą, o šiandien miškas pilnas kačių. Vaikai neturi ko valgyti, o vienus palikti negaliu. Pirmą vyrą pasaugodavo, kai aš medžiодаu, arba aš saugodavau, kai jis išskrisdavo... Tik pažiūrėk į tuos mano gražuoliukus! Niekas pasauly tokių gražių vaikų neturi!

“Jei pamatytum, kokia graži mano Aldutė, taip nešnekėtum,” pagalvojo Žaliukas. Garsiai jis pasakė:

— Jei turėčiau laiko, mielai pasaugočiau vaikus. Bet aš labai skubu. Nežmoniškai skubu. Mano draugę Liga spaudžia. Turiu parnešti jai vaistų...

Ir Žaliukas pačiais gražiausiais žodžiais išpasakojo pelėdai, kaip visa tai atsitiko, ir kaip jis pats tarp kačių pakliuvo.

— Padėk man nuvykti pas senelę, — maldaujančiu balseliu prašė Žaliukas.

— Ne, — tvirtino meškiukas. — Aldutės tėtis nešauda nei gyvulių, nei paukščių.

— Tai gal kas iš jo giminių?...

— Ne. Niekas iš jo giminių nešauda, — pasakė Žaliukas, lyg žinodamas.

— Bet jis vis viena žmogus! Žmogus nušovė mano vyrą! — nenusileido pelėda.

— O aš nesu žmogus! Aš tik vargšas, skudurinis meškiukas, kuris gailisi Aldutės. Jei kas jai blogo nutiktų mano širdis pusiau perplyštų...

— Tai ji labai graži, ta tavo Aldutė?

— Graži... — tarė meškiukas ir susigriebė. — Graži... nors ir ne tokia kaip tavo vaikai. Liga ją padarė labai negražią, bet aš vis vien ją myliu. Nunešk, pelėdėle, mane pas senelę vaistų...

Pelėda pagalvojo, pagalvojo.

— Ateis katės ir papiaus mano vaikus. Vakar per žmogų vyro netekau, dabar per žmogaus vaiką savo vaikų neteksiu... Ne, meškuti, negaliu tavęs nunešti.

Žaliukui pagailo ir pelėdos. Kažkur žemai buvo girdėti kačių kniaukimas. O lizde pelėdžiukai miegojo galvas krūvutėn suglaudę. Jie nežinojo, kad jiems gresia pavojus.

Tada meškiukui atėjo gera mintis.

— O jeigu padarytume taip, — pašnibždomis pasakė jis pelėdai. Aš nusivilksiu savo žalius kailinius, užkimšim jais drevę, kad katės neįeitų. Tada galėsi mane nunešti. Pažiūrėk, pelėdėle, kaip daužosi mano širdelė. Rytoj Aldutės gali jau nebūti...

Pagailo pelėdai meškiuko. Ji padėjo nusivilkti kailinukus, rūpestingai užkamšė drevę ir, pasiėmusi meškiuką, pakilo.

Pūtė aštrus vėjas. Meškiukui buvo šalta be kailinių, vien su apatinukais. Pelėda skrido ir skrido.

— Jau nebetoli. Aš užuodžiu, — sušuko meškiukas.

— Man rodos, kad toliau, — suabejojo pelėda. — Aš vieną sykį čia buvau...

— Čia, čia! — šaukė meškiukas. — Matai žiburėlį lange! Mano senelė niekada neina anksti gulti.

Pelėda nusileido prie lango tiesiai ant tvorelės. Norėjo dar į vidų pasižiūrėti, kai staiga dribt ir užmetė kažkas tinklą jai ant galvos.

— Turiu! — sušuko. Paskui suvyniojo, suvyniojo ir nusinešė į vidų. Troboje sena, sena moteris maišė verdantį katiliuką.

— Ką turi? — paklausė ji, nenukreipdama akių nuo darbo.

— Vagilių, kur man žuvis vis išvagia.

Senutė atsisuko. Pažiūrėjo į pelėdą, paskui į meškiuką ir tarė:

— Negali būti.

— Kaip ne! — atkirto žvejas. — Rytoj turėsime gerą pusrytį, ir plunksnų pagalvei bus.

Senutė į tai nieko neatsakė. Bet tinkle pelėda sušnibždėjo meškiukui:

— Tai vis per tave! Kas dabar žiūrės mano vaikelius? Tai vis dėl tavo tos Aldutės...

Meškiukui ne mažiau rūpėjo ištrūkti. Ir jis jautėsi kaltas, kad jiedu į nelaimę įkliuvo.

— Mes neėmėm jūsų žuvų! Tikrai ne! — sušuko meškiukas.

Senukai nustebo, kad jis prabilo žmogaus balsu.

— Man tu lyg matytas, — pasakė senelė, prieidama artyn. — Ar tu nebuvai pas Meškinų Senelę?

— Buvau.

— Ir paskui pabėgai. . . Juk tu turėjai žalius kailinukus.

Meškiukas puolė viską pasakoti. Senukai klausė, klausė, linguodami galvas. Tuomet pašaukė Meškinų Senele. Toji atbėgo tekina ir davė meškiukui saują vaistų.

— Šie Ligą tikrai išvays, — tarė Meškinų Senele. — Tik saugok, neišbarstyk. Daugiau tokių neturiu.

Senas žvejys paleido pelėdą, ir juodu su meškiuku išskrido pas Aldutę. Bet dar nebuvo galas jų nelaimėms. Štai atsirado didelis būrys šikšnosparnių. Jie apsupo pelėdą ir meškiuką. Visaip bandė iš meškiuko atimti vaistus. Matyti, žinojo, kad tai labai brangus daiktas.

Šikšnosparniai mušė sparnais ir tampė nagais. Meškiukas bijojo, kad vaistų neišlaikys. Jis praplėšė savo marškinukus ir supylė vaistus į savo skudurinę širdelę. Ten šikšnosparniai vaistų nepasieks. Taip ir buvo.

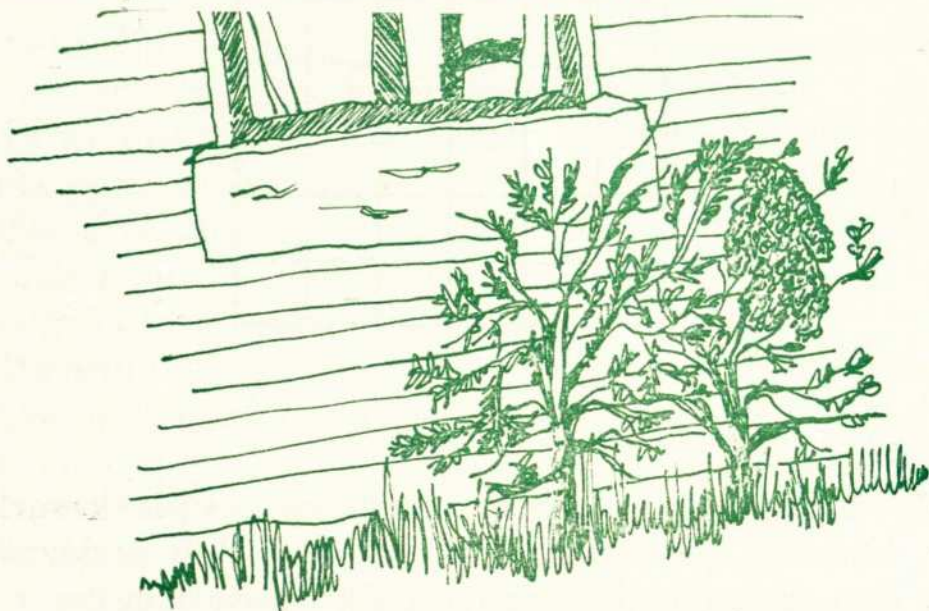
Auštant, pelėda nutupė ant Aldutės ir Žaliuko namų palangės. Meškiukas iš šaldytuvo atnešė pelėdai viščiuką. Padėkojusi, ji nuskrido pas savo vaikus.

— Neužmiršk atnešti mano kailinukus! — dar spėjo sušukti Žaliukas.

Tuomet jis nubėgo į Aldutės kambarį ir greitai, greitai supylė vaistus jai į burną. Liga ėmė mažėti, mažėti. Raudonos dėmės viena po kitos išnyko.

Žaliukas pažiūrėjo, kaip Aldutė lengvai kvėpuoja užmigusi. Užmigo ir jis pats, ant kilimėlio išsitiesęs.

Kai buvo šviesu, Aldutės tėtis ir mama stebėjosi, kaip ji per naktį pagerėjo. Tėtis, pasilenkdamas dukrelę pabučiuoti, ant kilimo kažką užmynė. Ten gulėjo vienmarškinis meškiukas. Žalią jo kailiuką vėliau rado pakabintą ant šakos prie pat Aldutės miegamojo lango.

GALVOSŪKIŲ ATSAKYMAI

III. Laikas, bankas, vaikas, vaškas, laukas, miškas, vilkas, niekas.

IV. Metų laikai, savaitės, dienos.

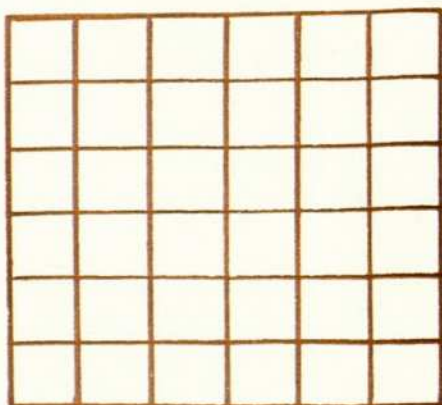
V. Mėnulio kryžiažodžio atsakymai — Skersai: 2. mėnulis, 6. liekna, 8. mala, 9. sniegas, 11. serga, 13. kanda, 15. gultė, 16. pelėda, 17. lapė. Žemyn: 1. žiema, 3. ne, 4. lėlė, 5. asilas, 7. naminis, 10. gegutė, 12. banda, 14. aguona, 16. pupa, 18. penki.

VI. Daržovės: salotos, krapas, kopūstas, krienas, svogūnas, burokas, bulvė, žirnis, petruška, pipiras, pupa, agurkas. Vaisiai: kriaušė, obuolys, bananas, slyva. Vynuogė ir vyšnia yra uogos. Grybas ir riešutas priklauso visai skirtingoms augalų grupėms.

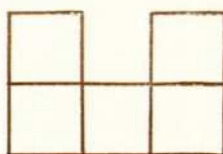
I. PABANDYK!

Į šiuos 36 langelius įrašyk 12 taškų taip, kad kiekvienoje eilėje (skersai ir išilgai) būtų tik po 2 taškai.

II. PADARYK!

Iš 16 dantims krapštukų padaryk penkis keturkampius, kaip čia parodyta. Paskui pabandyk padaryti keturis keturkampius, pajudinant tik 3 krapštukus.

(Atsakymai psl. 24)

III. MİSLĖ

Senis burtininkas, vidury lauko atsistojęs, mostelėjo rankom, ir jam iš rankovių išskrido paukščiai.

Pirmiausi išskrido trys balti paukščiai. Tuoį pakilo šiaurys vėjas, atšalo žemė ir gilus sniegas ją apdengė.

Senis vėl mostelėjo ranka ir išskrido trys žali paukščiai. Žemė sušilo. Sutirpo sniegas ir ledai, medžiai sužaliavo, miškuose suskambėjo paukštelių giesmės.

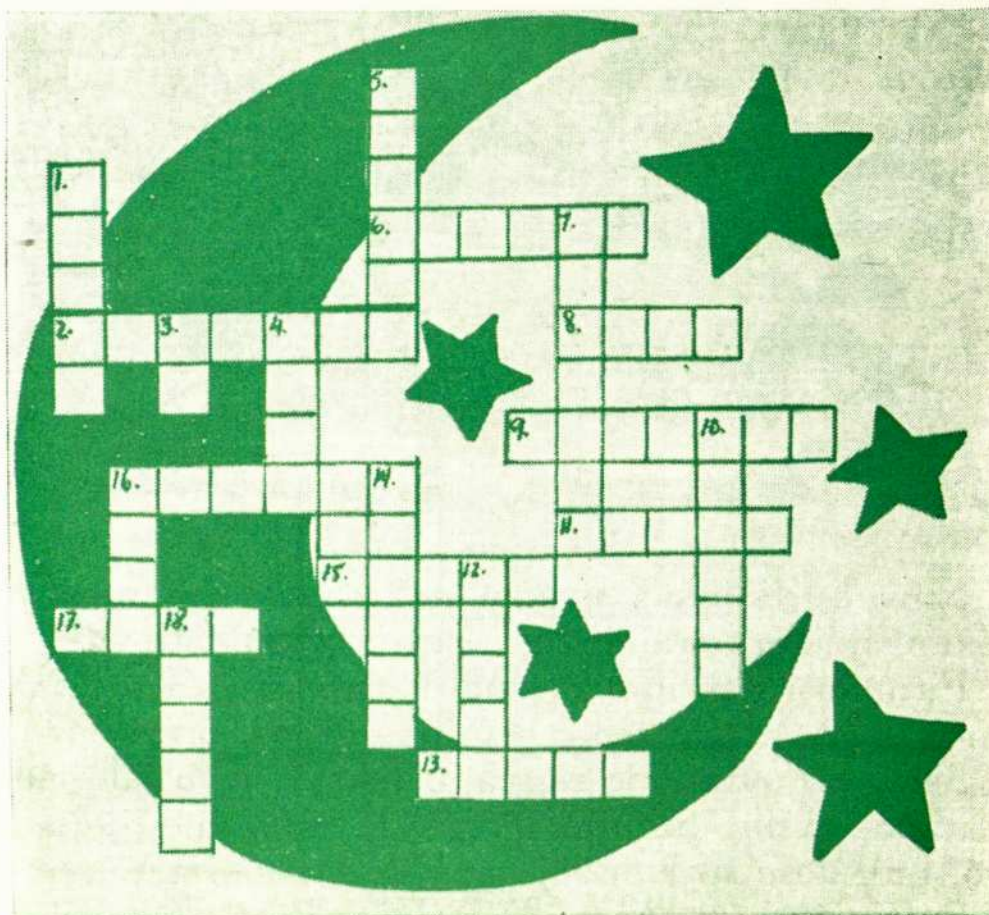
Burtininkas dar kartą mostelėjo ranka. Dabar išskrido trys auksiniai paukščiai. Saulė ėmė kaitinti. Žolės augo, javai noko, gėlės žydėjo.

Senis ketvirtą kartą pakėlė ranką ir išskrido trys rudi paukščiai. Lietus sušlapino žemę, atvėso nuliūdusi saulutė, medžių lapai pagelto ir ėmė kristi.

Tie paukščiai, kurie išskrido iš burtininko rankovių buvo nepaprasti. Kiekvienas turėjo po keturis sparnelius, kiekviename sparnelyje buvo septynios plunksnelės, o kiekvienos plunksnelės viena pusė buvo balta, antra juoda. Paukšteliams lesinti burtininkui reikia 365 kviečių grūdelių.

Ar žinote, kas tai galėtų būti?

IV. MĖNULIO KRYŽIAŽODIS

Žemyn:

1. Šalčiausias metų laikas.
3. Neigimo žodis.
4. Mergaičių žaislas.
5. Užsispyręs gyvulys.
7. Gyvulys, kuris laikosi prie namų, yra
10. Paukštis, kuris kukuoja.
12. Daug gyvulių.
14. Gėlė, kurios sėklos migdo.
16. Daržovė panaši į žirni.
18. Prie trijų pridėk du ir bus

Skersai:

2. Kas naktį šviečia?
6. Ne stora, lajba.
8. Malūne grūdus
9. Žiemą krenta.
11. Blogai jaučiasi.
13. Pikti žvėrys dantimis.
15. Negražusis ančiukas pavirto
16. Paukštis, kuris dieną miega.
17. Gudrus žvėriukas.

(Atsakymai psl. 17)

V. ATSPEK KAS!

Matuojamas valandomis:kas
Pinigų sandėlis:kas
Mažas žmogus:kas
Bičių gaminys:kas
Žemės plotas:kas
Daug medžių:kas
Miško žvėris:kas
Tuštuma:kas

VI. ATSKIRK!

Ruduo yra turtingas metų laikas, nes tuomet gamta mums duoda daug gerų dalykų — vaisių, daržovių, javų. Šiame sąrašė yra ir vaisių, ir daržovių. Kur vaisius, parašyk raidę v, kur daržovė — d. Ar žinai skirtumą tarp daržovės ir vaisiaus?

kriaušė
salotos
krapas
vynuogė
kopūstas
krienas
obuolys
svogūnas
bananas
burokas
bulvė

žirnis
riešutas
vyšnia
petruška
arbūzas
pipiras
grybas
pupa
slyva
agurkas

(Atsakymai psl. 17)

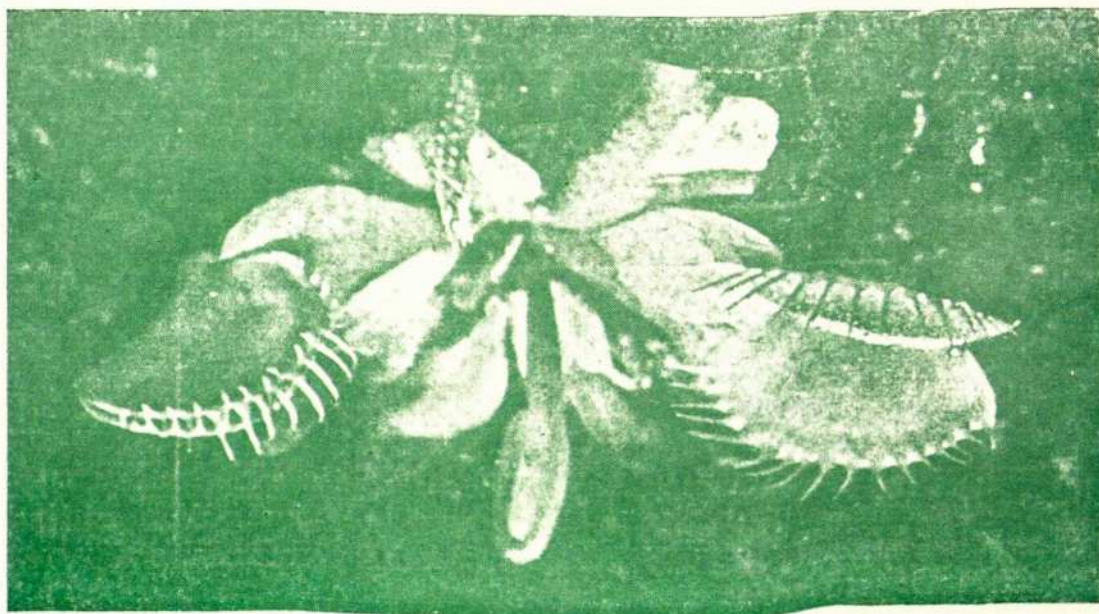

MĖSAĖDŽIAI AUGALAI

paruošė Danutė Augienė

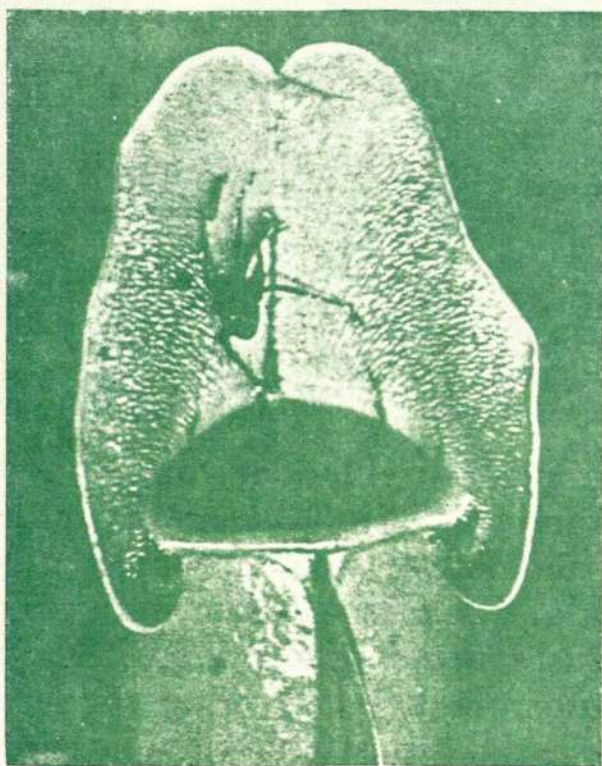
Ar žinai, kad gamtoje yra augalų, kurie minta mėsa? Visi esame matę gyvulius, kurie ėda žolę, bet ar esat matę augalus, kurie ėda gyvūnus?!

Augalai, kurie minta mėsa, randami įvairiose pasaulio vietose. Tokių augalų yra net 450 rūšių. Ten, kur žemė yra per daug kieta, nepagamina pakankamai maisto augalams, jie tuomet gaudo vabzdžius ir kitus mažus gyvūnėlius.

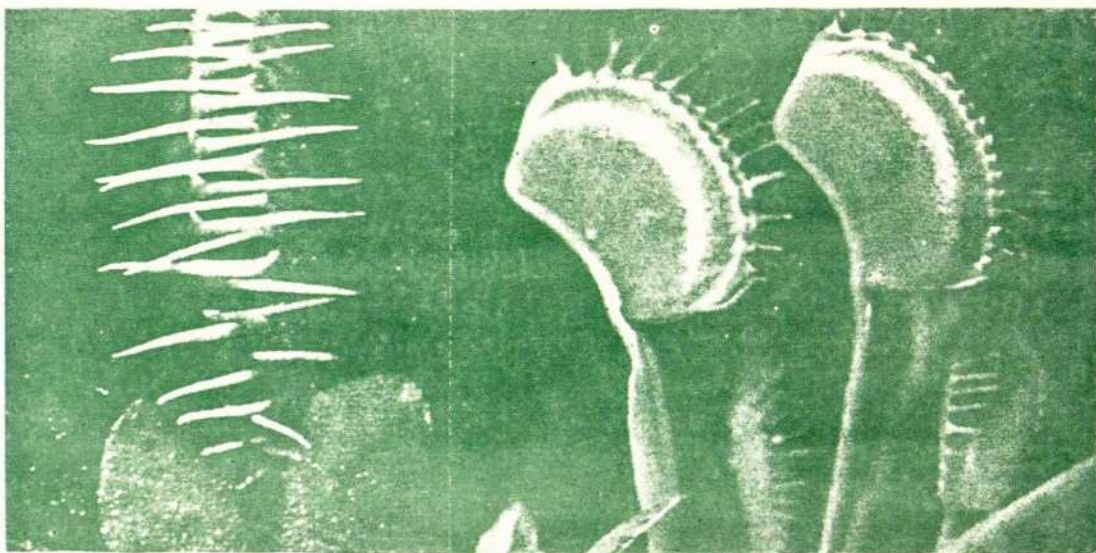
Daugumas tokių mėsaėdžių augalų išleidžia saldžiai kvepiantį skystį, arba nektarą, kuris pritraukia gyvius. Tada augalai juos pasigauna įvairiais būdais. Vieni suglaudžia lapus, kiti veikia kaip lipnūs musių muštukai.

Viena rūšis augalų atrodo lyg ašotėliai. Jie yra taurės formos. Taurėje yra nuodingas skystis, nuo kurio įvairūs maži gyvūnai gauna galą. Šie augalai būna labai spalvingi. Jie panašūs į gėles, ir taip privilioja vabzdžius.

Vabzdžiai augalo viduje randa maloniai kvepiantį bet nuodingą skystį. Sušlapę ir apsinuodiję, jie nebegali išskristi į laisvę. Skystis palengva juos sutirpina, ir augalas pagautą auką sučiulpia.

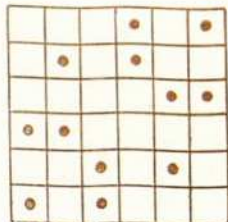
Kiti augalai turi spąstus. Kai vabzdys ten patenka, jis ima spurdėti, bandydamas išsivaduoti. Tačiau augalas išleidžia tokius klijus, kurie jį prilaiko. Juo labiau vabzdys grumiasi, juo daugiau klijais apsivelia. Kojos pasidaro sunkios, sparniukai prilimpa. Tada pamažu augalo lapų spygliukai arba žiedo kuokeliai susiglaudžia. Užsidaro spąstai, ir augalas turi sau vakarienę.

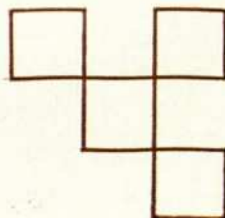
Vandeniai augalai (bladderworts) auga kūdrose, įsimašę tarp vandens lelijų. Jie neturi šaknų. Jų stiebas nusagstytas tūkstančiais mažučių anksčių —tokių, kaip vynuogės sėkla. Kiekviena tokia sėkla turi plonus plaukelius ir mažus spąstus gaudyti grobį. Kai maži gyvūneliai paliečia tuos plaukelius, spąstai atsidaro. Ankštis pačiumpa auką, ir tada spąstų durys vėl užsidaro. Tai vyksta labai greitai, vienu akies mirksniu.

I. Į langelius šitaip galite įrašyti tuos 12 taškų. Tačiau yra galimas ir kitoks tų taškų išdėstymas.

II.

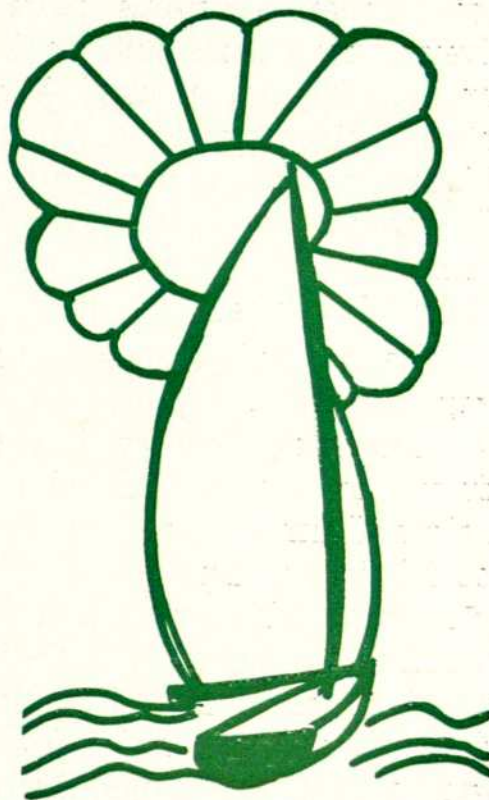

BURLAIVIS

*Dana Didžbalytė
K. Donelaičio lit. mokykla
Chicago, IL*

Burinis laivas plaukia
Ant ežero toli,
O aš ant kranto sėdžiu
Ir žiūriu į jį...
Baltąsias bures pučia
Vėjelis iš pietų,
Mėlynos marios supa
Laivelį tarp bangų.
Matau dabar žuvėdrą, —
Ji skrenda virš burių.
Lengvai ji supas ore
Tarp baltų debesų.
Norėčiau aš keliauti
Buriniame laive.
Kažin ar jis atplauks čia,
Ar jis paims mane?

*piešė Adomas Didžbalis
K. Donelaičio lit. mokykla
Chicago, IL*

Bangpūčio kerštas

Aras Sužiedelis, VIII sk.

Bostono lit. mokykla

Smiltynas buvo mažas miestelis prie pat Baltijos kranto. Jame gyveno tik žvejai. Visų vyriausias žilabarzdis žvejys Rimtautas ir jo žmona Vandienė buvo seniausios Smiltynės gyventojai. Jie turėjo tris sūnus: Gintarą, Audrį ir Laimį. Visi jie buvo jauni ir tvirti vyrai, kaip ąžuolai ir puikūs žvejai.

Visi trys nieko nebijojo ir laimingai jūroje žvejojo. Senis Rimtautas buvo labai rimtas ir protingas. Geresnio žvejo visoje apylinkėje nebuvo. Jo žmona buvo nepaprastai gera tinklų verpėja. Todėl žmonės iš visur atėjo, davė druskos ir medaus arba kitokių dalykų, kad tik gautų vieną tinklą.

Vieną dieną motina pastebėjo, kad jos jauniausias sūnus nebuvo tikras žvejys, nors neišsidavė ir kartais su broliais žvejojo. Ji matė, kad Laimiui rūpėjo jūros grožis, o ne žuvavimas. Motina rūpinosi ir nemiegojo naktimis. Ji girdėjo, kaip Laimis šviesiomis naktimis išeidavo, įlipdavo į savo valtį ir išplaukdavo pasigėrėti jūra.

Laimis mylėjo savo tėvus ir matė, kaip jo motina rūpinosi šeima. Jis sugalvojo naktį išplaukti ir rytą atvežti žuvų. Buvo puiki, mėnulio apšviesta naktis. Laimis nuėjo prie Baltijos, įlipo į laivelį ir išplaukė su tinklu. Jam jūra buvo tokia graži, kad jis vos nepamiršo, ko išplaukė. Atsiminęs motiną, jis įmetė tinklą ir ištraukė didžiulę žuvį. Laimis jau siekė pasiimti blizgančią žuvį, kai staiga išgirdo švelnų balsą:

— Laimi, žvejy, prašau paleisk mano žuvį.

— Kas tu esi? — paklausė nuste-
bęs Laimis.

Sujudėjo didžiulė banga ir pasiro-
dė nepaprasto grožio mergaitė. Laimis
tuoj įsimylėjo.

— Esu Gintarė, jūros gelmių karalienė,
— tarė ji.

— Pažadėk, kad nors retkarčiais man
pasirodysi, jei paleisiu tavo žuvį, — prašė
Laimis.

— Oi, neprašyk! — susijaudino Ginta-
rė. — Jei mane vėl pamatysi, abu žūsime!

— Pažadėk! — nenusileido Laimis.

— Pažadu... — vos girdimai pasakė
Gintarė, ir Laimis paleido žuvį.

Po tos nakties Laimis vis nerimo ir buvo labai nuliūdęs. Jam
sunku buvo su broliais žuvauti ir jis nemiegojo naktimis.

Bangpūtys, Jūrų Karalius, buvo pamilęs Gintarę. Todėl ši ir
nenorėjo, kad Laimis ją matytų, nes Bangpūtys labai supykėtų.
Gintarė vis sakydavo Bangpūčiui nepūsti stipriai — didžiulių
bangų nedaryti. O jis klausydavo, nes ją mylėjo.

Praėjo keliolika dienų nuo Laimio nuotykių. Ilgesys jį tiek
kankino, kad negalėjo dirbti. Motina net verkė iš rūpesčio. Gai-
lėjos Laimis, kad broliai ir tėvai juo rūpinosi, tad sutiko su bro-
liais išplaukti žvejoti.

Visi trys išplaukė į ramią ir gražią Baltiją. Laimis žvejojo
ir stengėsi būti linksmas, kad broliai jo liūdesio nepastebėtų. Su
pilnais tinklais jie patenkinti pradėjo irtis namų link. Laimis dar
norėjo pasilikti, prašė brolius parvežti jo žuvis. Jie sutiko ir jis
liko vienas.

Laimis nebesusivaldė, užmiršo karalaitės prašymus ir pra-
dėjo šaukti Gintarę. Ji išgirdo, bet labai bijojo, nes Bangpūtys
tuo metu ilsėjosi jos rūmuose. Išgirdo jis Laimio balsą ir suprato,
kad žvejys myli jo išsirinktą mergaitę.

Dievaitis priplaukė prie žvejo laivo ir ėmė pūsti ir šėlti, su-
keldamas bangas, kurios mėtė ir kratė valtį. Gintarė prašė su-
stoti, tačiau Bangpūtys buvo per daug įpykęs. Laivas sudužo,
nes Bangpūtys buvo daug stipresnis, negu Laimis.

Ant kranto visas miestelis
žiūrėjo į audrą. Laimio motina
verkė, nes nujautė baisią nelai-
mę.

Karalaitė Gintarė iškilo tarp
bangų ir paėmė bernelį už ran-
kos. Bangpūtys pamatė ir ėmėtė
Laimį į vandens sūkuri. Gailiai
pravirko Gintarė. Tuo metu su-
plasnojo virš vandens didelė,
graži žuvėdra. Narsaus Laimio
siela skrido į aukštybes skūstis
Perkūnui.

Perkūnas, išgirdęs Laimio
skundą, tuojau pat kirtो smar-
kiaiai savo ugniniu kalaviju, —
sunaikino ne tik Bangpūtį, bet
ir gintarinius rūmus Baltijos
dugne.

Smiltynės kaimo žvejai spė-
liojo, kad Bangpūčio vietoje at-
siradęs šiaurys vėjas, o Gintarė
pavirtusi jūros bangele, kuri
nuolatos pajūrio gyventojams
mėto sudaužytų savo / rūmų
brangakmenius — šviesiai auk-
sinį GINTARĄ.

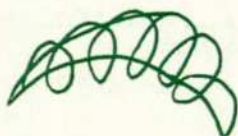

PASIRUOŠKIME KALĖDOMS!

KALĖDINIS VAINIKAS

Ko reikia:

1. eglės arba pušies šakelių
2. storesnės vielos lankui
3. virvės ar plonos vielės šakelėms apsukti
4. plataus raudono kaspino.

RIŠAMOS
DIDESNĖS ŠAKOS

PRIVERŽIAMOS
ŠAKELĖS TARPuose

PABAIGTAS
VAINIKAS

Kaip padaryti:

1. Storesnioji viela sulenkama rato forma.
2. Didesnės šakos rišamos prie vielos storesniu galu. Šakas reikia rišti, paliekant tarpus tarp galų.
3. Visas šakas smarkiai priveržti prie rato.
4. Toliau rišamos mažesnės šakelės iš visų pusių. Jos taip pat priveržiamos virve ar plona viela.
5. Kai vainikas yra pakankamai tankus, jis apvyniojamas kaspinu. Vainikas užbaigiamas gražia kaspino kilpa.

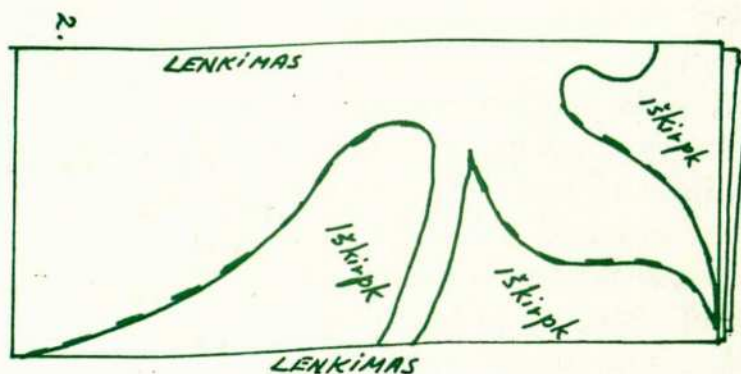
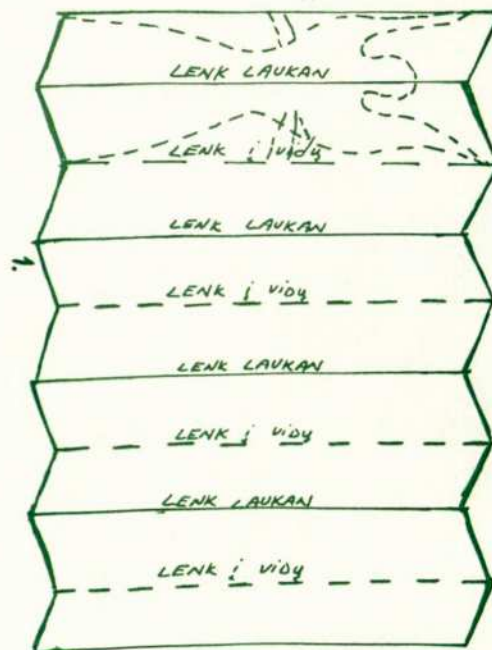
ANGELŲ RATELIS

Ko reikia:

1. storo spalvoto popieriaus (2 ar 3 lapus)
2. žirklių
3. klijų
4. pieštuko.

Kaip padaryti:

1. Popieriaus lapus sulenk akordeono forma.
2. Ant sulankstyto popieriaus nusipiešk angelo atvaizdą.
3. Iškirpk pagal nubrėžtas linijas, kaip nurodyta.
4. Atskleisk ir suklijuok galus, kad pasidarytų ratas.

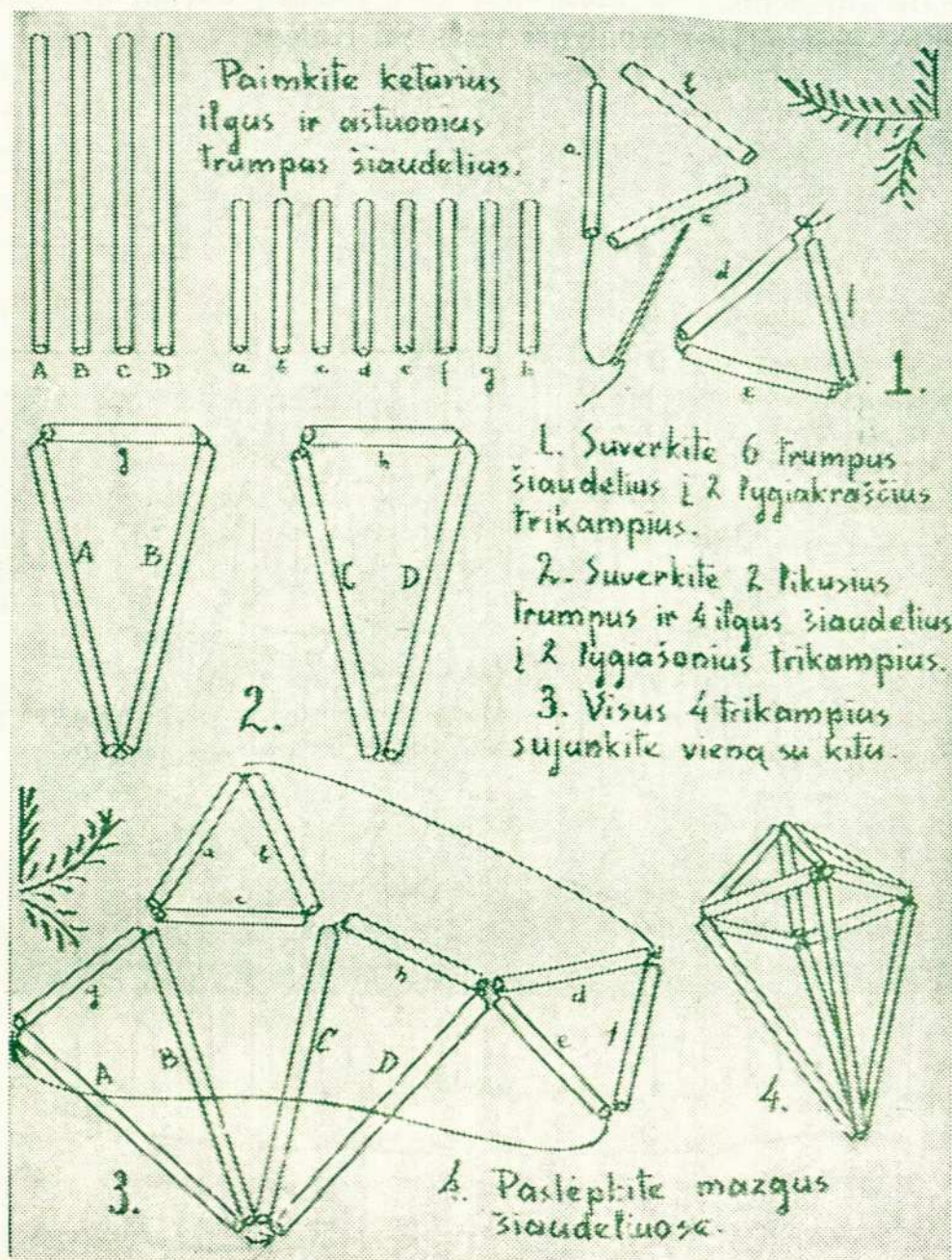
ŠIAUDINUKAS

Ko reikia:

1. Plastikinių arba popierinių šiaudelių
2. Siūlo ir didelės adatos
3. žirklių.

Kaip padaryti:

Sek nurodymus apačioje.

GERŲ DARBELIŲ EGLUTĖ

Ko reikia:

1. Gerų norų
2. Pasiryžimo.

Kaip padaryti:

Belaukiant Kalėdų, pradžiugink Kūdikėlį Jėzų savo gerais darbeliais kitiems. Ką nors gero padaryk tėveliams, draugams, ar šiaip žmonėms. Už kiekvieną gerą darbėlį nuspelvok vieną žvakutę. Pabandyk nuspelvoti visas iki Kalėdų!

